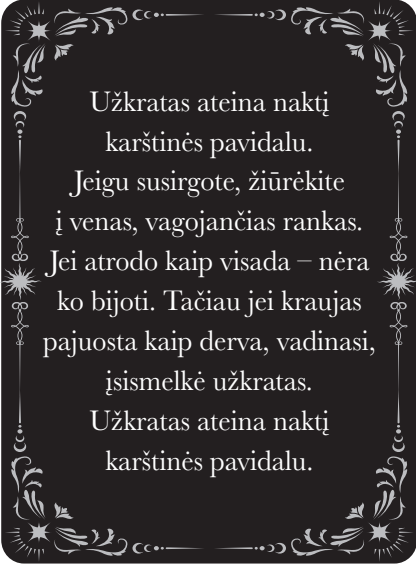

Pirmas skyrius

Užkratas ateina naktį
karštinės pavidalu.
Jeigu susirgote, žiūrėkite
į venas, vagojančias rankas.
Jei atrodo kaip visada – nėra
ko bijoti. Tačiau jei kraujas
pajuosta kaip derva, vadinasi,
įsismelkė užkratas.
Užkratas ateina naktį
karštinės pavidalu.

Kai į namus pirmą kartą atėjo Gydytojai, buvau devynerių. Dėdė su vyrais buvo išvykęs. Virtuvėje triukšmavo pus-seserė Ijona su broliais, tad teta neišgirdo įnirtingo beldimo į duris ir susiprato tik pirmajam vyrui baltu apsiaustu jau įžengus į prieškambarį.

Manęs slėpti nebuvo laiko. Miegojau it katė susirangiusi ant palangės. Teta kone dusdama iš baimės prišoko ir gerai papurtė.

– Bėk į girią, – sukuždėjo ir, atšovusi skląstį, pravėrė langą ir švelniai stumtelėjo mane lauk. Bet aš nukritau ne ant šiltos vasaros žolės – galva trinkelėjau į akmenį. Sumirksėjau. Pykino, svaigino, akyse šmėžavo juodi siluetai, galvą aureole apjuosė lipnus, šiltas raudonis.

Viduje girdėjau *juos*, sunkius grėsmingus žingsnius.

Kelkis! – šaukė balsas galvoje. – *Kelkis, Elspeta!*

Sukaupusi visas jėgas, svyruodama atsistojau. Norėjau tik vieno – pasiekti medžius sodo gale. Mane supo migla ir, nors kišenėje neturėjau talismano, pasileidau girios link.

Bet neištvėriau galvą draskančio skausmo.

Parkritau, kaklu nuvarvėjo kraujas.

Mane pagaus! – suklykiau, iš baimės visai netekusi proto. – *Mane užmuš!*

Vaike, niekas tavęs neužmuš, – suurzgė jis. – *Tučtuojau kelkis!*

Bandžiau. Iš paskutiniųjų. Perskelta galva beviltiškai nusvyravau penkis žingsnius – giria buvo taip arti, jau užuodžiau medžius – ir vėl lyg negyva žnektelėjau ant žemės.

Dabar žinau, kad visa, kas nutiko vėliau, – ne sapnas. Negali būti, kad susapnavau. Nualpę žmonės nesapnuoja. Ir aš nesapnavau. Bet nežinau, kaip kitaip pavadinti.

Atrodė, į mane smelkiasi migla, juoda ir tiršta. Buvau tetos sode, ten, kur parkritau. Viską mačiau ir girdėjau – uodžiau orą, jaučiau po galva žemę, – bet gulėjau sustingusi, neištengdama pajudėti.

Padėk, – sucypiau. – *Padėk man!*

Galvoje aidėjo žingsniai, sunkūs ir skubūs. Skruostais plūdo ašaros. Prisimerkiau, bet nieko neįžiūrėjau, vaizdas liejosi, lyg atsimerkus sūriame vandenyje.

Rankas pervėrė aitrus, niršus skausmas, venos akimirksniu pajuodo kaip derva.

Suklykiau. Klykiau, kol pradingo pasaulis, – akyse aptemo, liko vien naktis.

Atsipeikėjau po alksniu, slepiama rūko ir sodrios girios žalumos. Venų nebeskaudėjo. Kažkaip net praskelta galva sugebėjau nusigauti iki medžių. Pasprukau nuo Gydytojų.

Aš išgyvensiu.

Giliai įkvėpiau ir iškvėpiau, kūkčiodama iš laimės, nors protas vis dar kovojo su visą kūną kaustančiu siaubu.

Tik atsėdusi pajutau, kad skauda rankas. Nuleidau akis. Delnai buvo subraižyti, apdraskyti, iš po nulaužytų purvinų nagų pirštais varvėjo kraujas. Žemė aplink iškapstyta, žolė išguldyta.

Lyg ištrypta kokio žmogaus – arba ne žmogaus.

Kažkoks žmogus – arba ne žmogus – man padėjo per miglą nušliaužti, kur saugu.

Jis niekada nepasakojo, kaip nutempė mano kūną į girią, kaip mane tądien išgelbėjo. Tai – viena iš daugelio jo paslapčių, neišsakytą, tingiai susirangiusi tarp šešėlių, kuriuos kartu gano me po tamsos pievas.

Bet tik tądien pirmą kartą nustojau bijoti Košmaro – to balso mintyse, būtybės keistomis geltonomis akimis ir šiurpiu šilko švelnumo balsu. Dabar, praėjus vienuolikai metų, nė kiek jo nebebijau.

Nors bijoti reikėtų.

Tą rytą per girią patraukiau į miestą susitikti su Ijona. Kelią temdė pilki debesys, žemė po kojomis kliurksėjo, slidi, tankiai apaugusi samanomis. Giria saugojo vandenį, net apsunkusi nuo drėgmės gynėsi neišvengiamai artėjančio naujo metų laiko. Smaragdų žvilgesį kartkartėmis nustelbdavo tik ugniniai sedulos lapai, dar ryškesni pilkoje migloje.

Išgąsdinti nerangių mano žingsnių, iš po buksmedžio purp-
telėjo paukščiai ir debesių pakilo į dangų, sparnais maišydami
tirštą kaip košė miglą. Užsidėjau gobtuvą ir ėmiau švilpauti.
Švilpavau jo dainą – vieną iš daugelio, kurias jis niūniuodavo

tamsiose mano proto kertelėse. Seną, sielvartingą, tokią švelnią tyliai ošiančioje girioje.

Melodija glostė man ausis ir, paskutiniams garsams ištrūkus iš lūpų ir nuskriejus takeliu, gailėjausi jų netekusi.

Atsigrėžiau į savo proto gelmę, čiuopiau tamsoje, tačiau nieko neradau. Toliau patraukiau per girią.

Galų gale kelias virto purvyne, tad žengiau į šoną. Sustojau prie krūmokšnio, aplipusio juodomis sultingomis uogomis. Prieš valgydama išsitraukiau iš kišenės talismaną – varnos koją – ir pasukiojau rankose, apglėbta pakelėje lūkuriuojančios miglos.

Lipnios sultys varvėjo pirštais viliodamos skruzdes. Papurčiau ranką ir nukrėčiau vabzdžius, bet burną degino rūgštis – keli netyčia pateko ant liežuvio. Nusibraukiau pirštus į tamsios vilnos suknelę, tokią juodą, kad dėmes prarijo vienu mauku.

Ijona laukė kelio gale, už medžių. Apsikabinome. Ji paėmė man už rankos ir įdėmiai nužvelgė veidą gobtuvo šešėlyje.

– Juk nebuvai pasukusi iš kelio, tiesa, Elze?

– Tik truputį, – atsakiau žiūrėdama į priešakyje nusidriekusias gatves.

Ižengėme į Klystkelių miestelį – akmenimis grįstų gatvelių labirintą, man baisesnį ir už gūdžiausią girią. Šurmuliavo gyventojai, po daugybės savaičių miško gilumoje žmonių ir gyvulių balsai draskė ausis. Pro šalį nudardėjo vežimas, į seną akmenų grindinį šaižiai kaukšėjo kanopos. Virš galvos, iš trečio aukšto, vyras šliūkstelėjo pro langą purvino vandens, keli lašai užtiško ant mano juodos suknelės. Verkė vaikai. Moterys šūkavo ir skubėjo šimtais reikalų. Prekeiviai rėkavo girdami prekes, tolumoje gaudė varpas, Klystkelių šauklys skelbė apie sučiuptus tris plėšikus.

Giliai įkvėpiau ir patraukiau paskui Ijoną. Sulėtinome žingsnį apžiūrėti gėrybių ant prekystalių, pirštais perbraukti iš vitrinų ištrauktų naujų medžiagų. Ijona sumokėjo kelis skatikus

už ritinėlį rožinio kaspino ir šyptelėjo prekeiviui, tik sušmėžavo tarpelis tarp priekinių dantų. Vien į ją pažvelgus užplūsdavo šiluma. Labai ją branginau – savo geltonplaukę pusseserę Ijoną.

Mudvi nebuvome panašios. Ji buvo atvira. Tikra. Jos jausmai veide matėsi aiškiai kaip keliai žemėlapyje, o manieji tūnojo paslėpti nepriekaištingos šaltakraujiškumo kaukės. Pusseserė buvo gyva – visomis prasmėmis – ir skelbė kitiems savo troškimus, baimes ir visa, kas glūdi tarp jų, nė kiek nesidrovėdama, visa gerkle, lyg būtų už visa tai dėkinga. Kur tik eidavo, Ijona spinduliuodavo lengvumu, traukiančiu prie jos tiek žmones, tiek žvėris. Rodos, net medžiai linguodavo į jos žingsnių taklą. Visi ją mylėjo. Ir ji visus mylėjo. Net jei nukentėdavo pati.

Ijona neapsimetinėdavo. Ji paprasčiausiai *būdavo*, ir tiek.

Pavydėjau jai. Aš gyvenau lyg išgąsdintas žvėris, nerandantis ramybės. Man reikėjo Ijonos, lyg skydo reikėjo jos šilumos ir lengvumo, ypač tokiomis dienomis kaip tądien: tądien mane vardadienio proga pakvietė į tėvo namus.

Kažkur mano proto gelmėse netildami klaksėjo dantys. Suspaudžiau lūpas ir sugniaužiau kumščius, bet niekas negelbėjo, – ne man spręsti, kada jis ateina ir kada išeina. Pro šalį skubantis vaikiną probėgšmais žvilgtelėjo į mane, bet akių nenusuko kiek per ilgai. Dirbtinai šyptelėjau ir nusigrėžiau, pirštais braukdama per įsitempusią kaktą, kol veidas vėl liko tuščias. Metų metus žiūrėdama į veidrodį mokiausi šios gudrybės – lipdydavau odą lyg molį, kol išgaudavau veidelį išsiblaškusios, kuklios merginos, kuri neturi ko slėpti.

Jaučiau, kaip jis mano akimis seka Ijoną. Prabilo medumi pasaldintu balsu.

Geltona mergytė, švelni ir švari. Geltona mergytė, visiems ji bjauri. Geltona mergytė netraukia akies, geltona mergytė į sostą nesės.

Ša, – nutildžiau gręždamasi į pusseserę.

Ijona nežinojo, ką man padarė užkratas. Tiksliau, nežinojo, kaip stipriai jis mane paveikė. Nežinojo niekas. Net teta Opalija, kuri mane priėmė klieidinčią nuo karštinės. Naktimis, kai degindavo baisyčiau, ji užkamšydavo durų plyšius vata ir uždarydavo langus, kad klykdam nepažadinčiau kitų vaikų. Girdė mane migdomaisiais gėrimais ir dėjo ant venų karštus kompresus. Skaitė man iš knygų, kuriomis kadaise dalinosi su mano motina. Ji mane mylėjo, ir iš meilės net nepagalvojo, kaip pavojinga priglauti užkratą pasigavusį vaiką.

Kai galų gale pakilau iš lovos ir išėjau iš kambario, dėdė su vaikais spoksojo į mane dairydamiesi nors menkiausios magijos – bet kokio pokyčio, galinčio išduoti mano paslaptį.

Bet teta nenusileido. Tvirtino, esą aš pasigavau Klystkelių gyventojų taip bijomą karštinę, bet tai viskas – užkratas nesuėmė man magijos. Jei liga išliks paslapyje, užkrėstosios slėpimu neapkalts nei Gudobelių, nei naujosios mano tėvo šeimos.

O aš išsaugosiu gyvybę.

Štai kaip gimsta geriausi melai – su kruopele tiesos, tik tiek, kad skambėtų įtikinamai. Kurį laiką ir pati šiuo melu tikėjau, nuoširdžiai maniausi neturinti magijos. Juk nebuvo akivaizdžių simptomų, kurie taip dažnai lydi užkratą: neigavau naujų gebėjimų, nepastebėjau keistų pojūčių. Net svaigau iš laimės, šventai tikėjau esanti vienintelė, kuri išsigydė užkratą ir liko nesužalota magijos.

Bet dabar tų laikų nenoriu prisiminti – naivių, nekaltų metų, kai dar nebuvo Apvaizdos kortų.

Kai dar nebuvo Košmaro.

Jo balsas nutilo, jis vėl šešėliu nuslinko į tamsą. Kol kas mano protas vėl buvo vien mano, ir, paskui Ijoną pro pirklių krautuvėles žengiant į Turgaus gatvę, ausis vėl užgulė miestelio triukšmas.

Priejus gatvės kampą, orą perskrodė balsas. Tolumoje kažkas klykė. Staigiai grįžtelėjau ton pusėn, Ijona pripuolusi mane apkabino.